

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

ΝΕΦ298: Τα comics ως λογοτεχνία

5: “Ο χρυσός σκαραβαίος”
του Edgar Allan Poe

Κέλη Δασκαλά, Τμήμα Φιλολογίας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Κρήτης**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σκοποί ενότητας

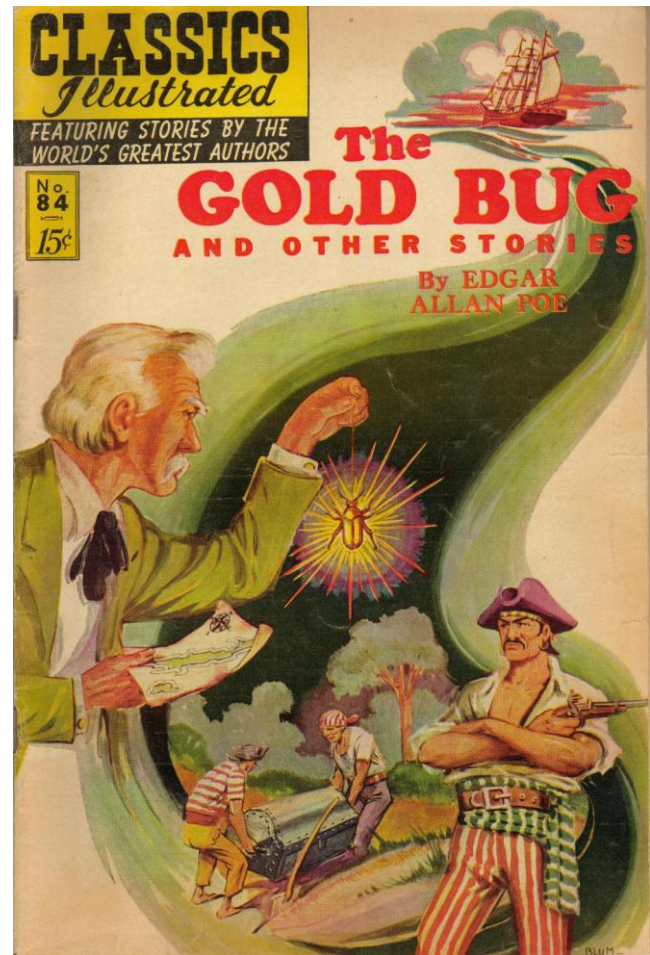
Ο «Χρυσός σκαραβαίος»
του Edgar Allan Poe (1809-1849)
και η μεταγραφή σε κόμικς
στη σειρά
«Κλασσικά Εικονογραφημένα»

Περιεχόμενα ενότητας

- 1) Το λογοτεχνικό κείμενο (δομή, νοήματα, σύμβολα)
- 2) Η μεταγραφή του σε κόμικς
- 3) Σύγκριση «κειμένων»: συγκλίσεις και αποκλίσεις

Ο «Χρυσός σκαραβαίος» στην αμερικάνικη σειρά

The Gold Bug and other stories by Edgar Allan Poe, “Classics Illustrated” # 84, Gilberton Co. Ink, New York 1964 [Σε αυτήν την έκδοση αντιστοιχούν οι παραπομπές στο εξής]

Ο «χρυσός σκαραβαίος» στην ελληνική σειρά

«Κλασσικά
Εικονογραφημένα»

Τχ. # 1191 (εξώφυλλο)

Οι πρώτες εκδόσεις της ελληνικής σειράς ήταν αριθμημένες από το ένα και εξής, χωρίς το 1000, (εδώ από την επανέκδοση της σειράς). Η πρώτη κυκλοφορία του «Χρυσού σκαραβαίου», αρ. # 244, Κλασσικά Εικονογραφημένα, Ατλαντίς-αφοί Πεχλιβανίδη (βλ. πληροφορίες και πλούσιο εικονογραφικό υλικό στην σελίδα: ctspecial.wordpress.com)

«Εισαγωγή στο έργο»

Ο συγγραφέας, στην ελληνική έκδοση, παρουσιάζεται ως πρωτεργάτης και κατεξοχήν εκπρόσωπος των ιστοριών τρόμου (φανταστική, αστυνομική λογοτεχνία): *«Δίκαια ο μεγάλος αμερικάνος συγγραφέας Έντγκαρ Άλλαν Πόε (βλ. φωτογραφία στη σ. 33) θεωρείται ο θεμελιωτής και ο πρωτομάστορας των έργων αγωνίας και αστυνομικής πλοκής (σασπένς) που στην εποχή μας έχουν γνωρίσει μεγάλη δημοτικότητα σ' όλο τον κόσμο»*

«Ο χρυσός σκαραβαίος»: «έργο αγωνίας»

«Ο Χρυσός σκαραβαίος αποτελεί κλασικό υπόδειγμα του είδους αυτού της τέχνης. Ο συγγραφέας μπάζει τον αναγνώστη μέσα σε μια ατμόσφαιρα γεμάτη από αγωνιώδη ένταση και τον προβληματίζει με γεγονότα αντιφατικά και ανεξήγητα. Παντού πλανιέται η έντονη υπόνοια της παρουσίας του υπερφυσικού. Η αγωνία κορυφώνεται. Όσπου να 'ρθει η λύση –ένα αληθινό εύρημα, ένα διαμάντι σκέψεως και δημιουργίας που αφήνει άναυδο τον αναγνώστη».

Ο Χρυσός σκαρβαίος: **μια ιστορία μυστηρίου και αγωνίας;**

- Το διήγημα δημοσιεύεται στην εφημ. *The Philadelphia Dollar Newspaper* το 1843 σε τρεις συνέχειες
- Η δράση λαμβάνει χώρα στο νησί Σάλιβαν, στην Νότια Καρολίνα (στη στρατιωτική βάση που αναφέρεται βρέθηκε και ο Poe για έναν περίπου χρόνο το 1827)

Οι τρεις πρωταγωνιστές

- Ουίλλιαμ Λεγκράντ: πλούσιος στο παρελθόν αριστοκράτης, ο οποίος μετακόμισε στο νησί, αφού έχασε την περιουσία του. Συλλέκτης εντόμων. Βρίσκει τον χρυσό σκαραβαίο.
- Ο αφηγητής: Γιατρός (δεν μαθαίνουμε το όνομά του)
- Δίας: πρώην δούλος, πιστός υπηρέτης του Λεγκράντ

Το λογοτεχνικό έργο

Δομή τριμερής:

- α) Το «παράξενο» έντομο: ο χρυσός σκαραβαίος
(στην πλάτη έχει τρεις μαύρες βούλες, σε σχήμα τριγώνου)
- β) η αναζήτηση του θαμμένου θησαυρού
(του διάσημου πειρατή Kidd)
- γ) απάντηση ερωτήσεων: πώς έλυσε τον γρίφο
ο Λεγκκράντ, έφθασε στον θησαυρό και έγινε
πάλι πλούσιος

Ο σκαραβαίος ως σύμβολο

- Παζλ: έντομο ενοχλητικό, δαγκώνει τον αφηγητή, πάθος και εμμονή, μυστήριο, αλλά και τέχνασμα, κρυπτογράφημα
- *Διήγημα που δεν αφηγείται απλώς μια ιστορία μυστηρίου γύρω από την εύρεση ενός εντόμου που οδηγεί στην ανακάλυψη του χαμένου θησαυρού*

Θέμα: η κατασκευή του έργου τέχνης-γρίφος και η λύση-ερμηνεία του από τον αναγνώστη

Η διαδικασία της αποκρυπτογράφησης, της λύσης του γρίφου, όπως παρουσιάζεται από τον Λεγκράντ, διαβάζεται και αλληγορικά:

- α) Πώς στήνει ο συγγραφέας το αίνιγμα της πλοκής;**
- β) Πώς «αποκρυπτογραφεί», διαβάζει και ερμηνεύει το κείμενο-παζλ ο αναγνώστης, συνταιριάζοντας τις πληροφορίες που του δίνονται;**

Πόε, Ο χρυσός σκαρβαίος

[μτφρ. Μόσχα Μιχαλοπούλου, Γλάρος (χ.χ.), σ. 56)

– Ἐδῶ, βρέ παιδί μου, δέν καταλαβαίνω τίποτε. Τί γρίφος εἶναι αὐτός;

– Κι ὅμως ἡ λύση εἶναι ἀπλή, πολύ πιά εὐκολη ἀπ' ὅ,τι φαίνεται μέ πρώτη ματιά. Αὐτά τά σύμβολα, ἂν προσέξεις, ἀκολουθοῦν κάποια σειρά, ἔχουν δηλαδή κάποιο νόημα. Ἐπ' ὅ,τι ξέρουμε γιά τόν Κίντ δέν πρέπει νά ἦταν σέ θέση νά συντάξει ἕνα πολύπλοκο κρυπτογραφικό κείμενο. Ἄρα, τό μήνυμα πού εἶχα μπροστά μου δέν μπορεῖ νά ἦταν δύσκολο. Βέβαια χωρίς «τό κλειδί» ἕνας ἀμόρφωτος ναυτικός ἦταν ἀδύνατο νά τό διαβάσει.

– Καί σύ πῶς κατάφερες νά βρεῖς ἄκρη;

Πόε, Ο χρυσός σκαρβαίος (ό.π., σ. 56)

– Δέν ἦταν τίποτε. Ἔχω διαβάσει πολύ πιά περίπλοκα μηνύματα. Οἱ περιστάσεις καί κάποια ιδιαίτερη κλίση, μ' ἔσπρωξαν κατά καιρούς ν' ἀσχοληθῶ μέ κάτι τέτοια καί δέν πιστεύω ὅτι ὑπάρχει στ' ἀλήθεια μυστικό κείμενο, πού νά μή διαδάζεται μέ ὑπομονή. Ἔτσι, ἀπό τή στιγμή πού κατάφερα νά διαβάσω αὐτά τά σύμβολα, ἤξερα πώς θά μπορούσα καί νά τά ἐξηγήσω. Στήν περίπτωσή μας, ἀλλά καί γενικά ὅταν ἔχουμε νά κάνουμε μέ κάποιο κρυπτογράφημα, τό κυριότερο πρόβλημα εἶναι σέ ποιὰ

Πόε, Ο χρυσός σκαρβαίος (ό.π., σ.58)

γλώσσα ἔχει γραφτεῖ. Καί τοῦτο γιατί ἡ λύση, ἰδίως ὅταν πρόκειται γιά ἀπλό κείμενο, βασίζεται στίς ἰδιομορφίες κάθε γλώσσας, διαφορετικές κάθε φορά. Κανονικά, γιά νά βγάλεις ἄκρη πρέπει νά δοκιμάσεις μέ τή σειρά ὅλες τίς γνωστές γλώσσες, μέχρι νά βρεῖς τή σωστή. Ἄλλά ἐδῶ δέν ὑπάρχει τέτοιο πρόβλημα, γιατί ἔχουμε τήν ὑπογραφή. Μόνο στά ἀγγλικά ἡ λέξη Kidd χωρίς τό τελικό d σημαίνει κάτι (Kid: ρίφι). Διαφορετικά θά ἔπρεπε ν' ἀρχίσω ἀπό τά ἰσπανικά καί τά γαλλικά, γλώσσες πού κατά πάσα πιθανότητα θά χρησιμοποιοῦσε ἕνας πειρατής τῶν ἰσπανικῶν θαλασσῶν γιά νά διαφυλάξει ἕνα τέτοιο μυστικό. Ἔτσι λοιπόν κατέληξα ὅτι ἡ γλώσσα τοῦ γρίφου μας θά πρέπει νά ἦταν τά ἀγγλικά.

Πόε, Ο χρυσός σκαρβαίος (ό.π., σ. 58)

Κάτι άλλο τώρα: ὅπως βλέπεις, δέν υπάρχουν διαστήματα ανάμεσα στίς λέξεις. Ἄν υπῆρχαν, ἄν δηλαδή οἱ λέξεις χωρίζονταν μεταξύ τους, τά πράγματα θά ἦταν πολύ πιό εὔκολα. Θά ξεκινούσα συγκρίνοντας καί ἀναλύοντας τίς πιό μικρές λέξεις κι ἄν ἔβρισκα, ὅπως εἶναι πολύ πιθανό, λέξεις μ' ἓνα μόνο γράμμα, ἡ λύση θά 'ταν τότε κοντά. Ὅπως ὅμως δέν υπῆρχαν διαστήματα, ἔπρεπε πρώτα νά ξεχωρίσω τά γράμματα πού συναντιόνταν πιό συχνά κι ὕστερα τά πιό σπάνια. Τά μέτρησα ὅλα καί σύνταξα τόν παρακάτω πίνακα.

Ιστορία μυστηρίου – ιστορία για την καλλιτεχνική δημιουργία, Το ‘παιχνίδι’ της γραφής και της ανάγνωσης

- *Κρυπτογράφημα: ένα μετα-κείμενο για τη γραφή και την ανάγνωση*
- **Η γλώσσα-λογοτεχνικό κείμενο: παζλ λέξεων > κώδικας τον οποίο ο αναγνώστης οφείλει να λύσει, συνθέτοντας το νόημα και αναζητώντας την ερμηνεία**
- Διαβάζουμε κυριολεκτικά και μεταφορικά. Ο κόσμος (πραγματικός/ μυθοπλαστικός) ένας γρίφος, ο δημιουργός/ αναγνώστης συνεισφέρει, συνθέτοντας διαφορετικά στοιχεία/ επίπεδα ανάγνωσης/ ερμηνείας, προκειμένου να καταλήξει σε συμπέρασμα, αναγνωρίζοντας και γεμίζοντας τα κενά με νόημα
- **Ανοικτό τέλος διηγήματος: υπάρχει απάντηση -μία ερμηνεία- σε όλα τα ερωτήματα;**

Το ανοικτό τέλος... (Ο χρυσός σκαραβαίος, ό.π. σ. 72)

– Κι όλη αύτή ή μυστικοπάθεια, οί τελετουργίες στην περιφορά του σκαραβαίου; Τί ήταν πάλι αύτό; Έγώ, σ' είχα σίγουρα για τρελό. Κι ύστερα, γιατί έριξες από τό μάτι του κρανίου τό σκαραβαίο κι όχι μία κοινή σφαίρα;

– Μά τήν πίστη μου, για νά σου πω όλη τήν αλήθεια, σ' έβλεπα πού μ' έπαιρνες για τρελό κι αύτό μ' είχε πειράξει. Σκέφτηκα λοιπόν νά σέ τιμωρήσω μέ τόν τρόπο μου βάζοντας λίγο μυστήριο στην όλη υπόθεση. Νά γιατί στριφογύριζα έτσι τό σκαραβαίο, νά γιατί τόν άφησα νά πέσει από ψηλά. Τήν ιδέα άλλωστε μου τήν έδωσες εσύ, απορώντας μέ τό βάρος του.

– Πάει καλά, άλλ' αύτοί οί σκελετοί πού βρήκαμε μέσα στό λάκκο, τί γύρευαν εκεί;

– Ά, έδω, όσα ξέρεις, ξέρω. Έχω όμως κάτι φριχτές υποψίες. Ο Κίντ πού έκρυψε τό θησαυρό –γιατί αύτός ήταν σίγουρα– δέν πρέπει νά έκανε μό-

...η χωρίς τέλος απορία

(ό.π., σ. 73)

Ο ΧΡΥΣΟΣ ΣΚΑΡΑΒΑΙΟΣ

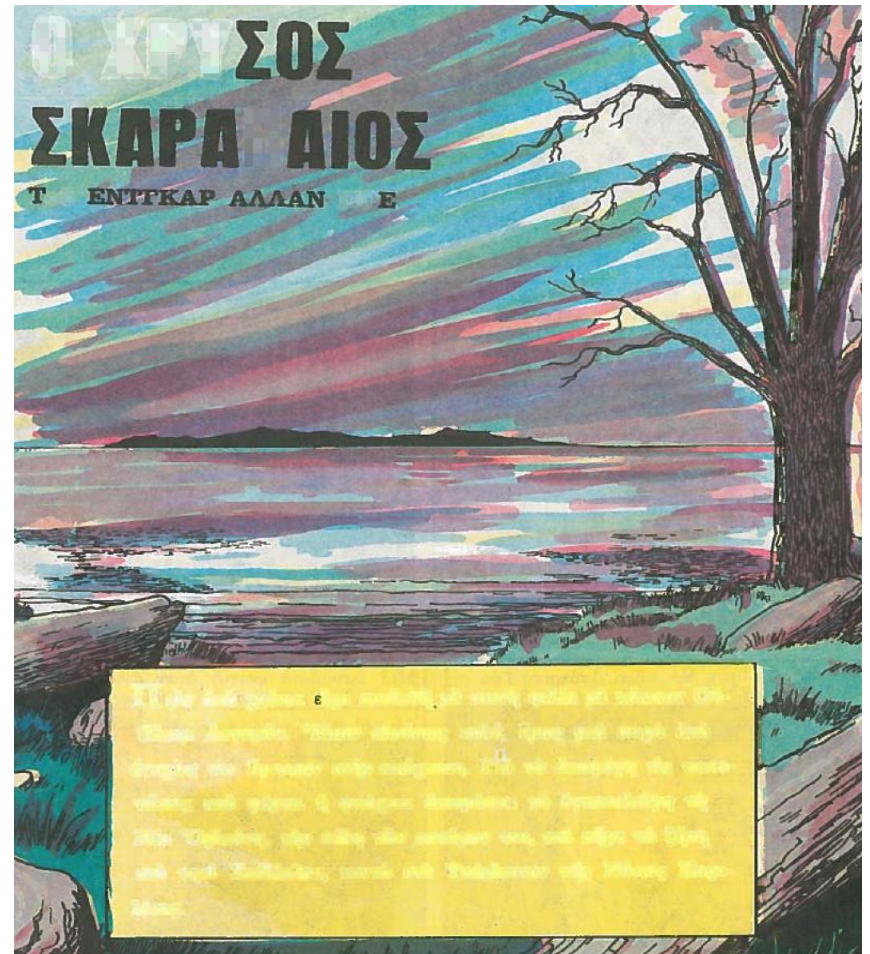
νος του τή δουλειά. Φαίνεται λοιπόν πώς σάν τέλειωσε τό θάψιμο, θέλησε νά τελειώνει καί μέ τούς συντρόφους του θάβοντας μαζί τους τό μυστικό. Μιά, δυό, τρεῖς τσεκουριές, τήν ὥρα πού οἱ ἄλλοι ἦταν ἀκόμη μέσα στό λάκκο... ἴσως καί περισσότερες. Ποιός ξέρει;

Το διήγημα τελειώνει με το ερώτημα «Ποιος ξέρει;». Ο Λεγκράντ, ο ικανός ερμηνευτής του γρίφου, κατάφερε χάρη στην εξυπνάδα του να γίνει πάλι πλούσιος. Καταφέρνει ωστόσο να δώσει απάντηση σε όλες τις ερωτήσεις που προκύπτουν; Υπάρχει άραγε απάντηση σε όλες τις ερωτήσεις που θέτει κάθε αφήγηση-γρίφος; Υπάρχει μια μόνο εκδοχή-ερμηνεία του μύθου;

Η πρώτη σελίδα του ελληνικού κόμικ

Μεταφορά (σχεδόν) λέξη προς λέξη, αρχικά, του λογοτεχνικού κειμένου.

Με κεφαλαία ο τίτλος του έργου και το όνομα του συγγραφέα. Το όνομα του εικονογράφου δεν αναφέρεται.

Το κείμενο στο αφηγηματικό πλαίσιο

Πριν από χρόνια είχα συνδεθῆ με στενή φίλια με κάποιον Ου-
άλλιαμ Λεγκράν. Ήταν πλούσιος πολύ, όμως μιὰ σειρά ἀπὸ
ἀτυχίες τὸν ἔφτασαν στὴν πτώχευση. Γιὰ νὰ ἀποφύγη τὶς ταπει-
νώσεις ποὺ φέρνει ἡ φτώχεια ἀποφάσισε νὰ ἐγκαταλείψη τὴ
Νέα Ὁρλεάνη, τὴν πόλη τῶν πατέρων του, καὶ πῆγε νὰ ζήσει
στὸ νησί Σούλλιθαν, κοντὰ στὸ Τσάρλεστον τῆς Νότιας Καρο-
λίνας.

Και το κείμενο του Ροε...

[ό.π., σ. 7-8]

ΤΟΝ ΓΝΩΡΙΣΑ ΠΡΙΝ ἀπό χρόνια σ' ἓνα νησί. Γινήκα-
με φίλοι. Ὁ Βίλυ κρατοῦσε ἀπό παλιά ἀρχοντική
οἰκογένεια μέ πολλά λεφτά. Ὅμως ἤρθαν ἔτσι τά
πράγματα, πού οἱ δικοί του φτώχυναν. Κι ὅπως δέν
ἄντεχε ἄλλο τή ντροπή τῆς φτώχειας του, ἄφησε τή
Νέα Ὁρλεάνη, τή γῆ τῶν παππούδων, γιά ἓνα νησί,
τό νησί Σάλιβαν, κοντά στό Τσάρλεστον, στή Νότια
Καρολίνα.

Εἶναι ἓνα πολύ παράξενο νησί, μιά στενόμακρη
ἄμμουδερή λουρίδα πέντε χιλιόμετρα μακριά καί
μόλις πεντακόσια μέτρα πλατιά. Τό νησί χωρίζεται
ἀπό τή στεριά μ' ἓναν κολπίσκο γεμάτο λάσπη,
πνιγμένο στίς καλάμιές, ὅπου φωλιάζουν μόνιμα
ἓνα τσοῦρμο ἀπό νερόκοτες.

...η συνέχεια...

Δέντρα μεγάλα μή γυρέψεις στό νησί. Ἡ βλάστηση φτωχή. Μονάχα μερικές κοντουῦλες μπαναγιές πέρα στή δύση, ἐκεῖ πού ὑψώνονται τό κάστρο Μούλτρι καί μερικές ἄθλιες παράγκες, πού τό καλοκαίρι γεμίζουν ἀπό παραθεριστές. Ὅμως τί μυρωδιά! Ὁλοῦθε εὐωδιάζει μύρτος. Πυκνές μυρτιές σκαρφαλώνουν παντοῦ, φτάνοντας συχνά στό μπόι ἕξι ὀλάκερα μέτρα. Σωστό δάσος μυρωμένο, μά δύσκολα τό διαβαίνεις.

Ἐκεῖ στό πιό πυκνό, στό πιό ἀπόμακρο σημείο του, πέρα στήν ἀνατολή, ὁ Βίλυ εἶχε χτίσει μόνος του μιά μικρή καλύβα. Ἐκεῖ τόν συνάντησα γιά πρώτη φορά, ἔτσι στήν τύχη. Δέν ἀργήσαμε νά γίνουμε φίλοι. Αὐτός ὁ ἐρημίτης εἶχε στ' ἀλήθεια κάτι νά πει καί δέν μπορούσες νά μήν τόν ἐκτιμήσεις. Ἦταν μορφωμένος, τό ἔβλεpes ἀμέσως. Μυαλό ξυράφι. Μόνο κομμάτι μονόχνωτος ὁ εὐλογημένος. Τή μιά χαρούμενος καί ζωντανός, τήν ἄλλη σθηστός, λυπημένος.

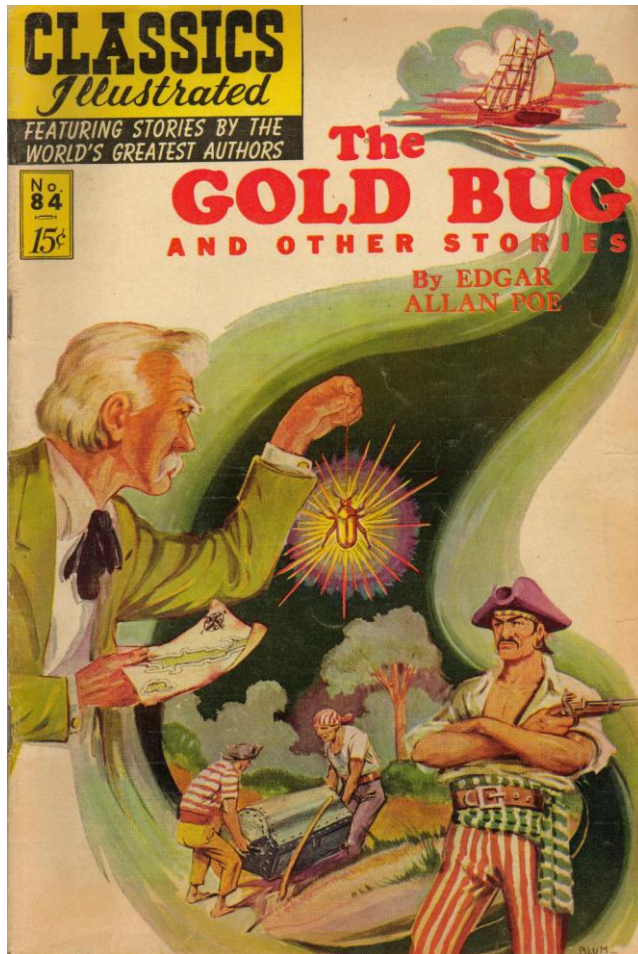
Comics: Λόγος και Εικόνα

- Η εικονογράφηση αποδίδει τις περιγραφές του τοπίου. Ο συνδυασμός σχεδίου και χρωματικών επιλογών επιχειρεί να μεταφέρει την ατμόσφαιρα της αφήγησης του Poe όσον αφορά τις αναπαραστάσεις του περιβάλλοντος, όπου κινούνται οι ήρωες.
- Διατηρούνται στα αφηγηματικά πλαίσια οι πληροφορίες για τη ζωή και τη δράση των προσώπων (κίτρινο χρώμα: λόγος αφηγητή). Παρόμοια, στα μπαλονάκια διαλόγων (άσπρο φόντο: ευθύς λόγος), παρατίθενται αυτούσια σχεδόν τα λόγια των προσώπων στο λογοτεχνικό κείμενο

**Ε. Α. Πόε, «Ο Χρυσός σκαραβαίος», Κλασικά
εικονογραφημένα, τ. 1191, Ατλαντίς, Αθήναι [χ.χ.], σ. 2:**

Τα εξώφυλλα στην αμερικάνικη και ελληνική έκδοση

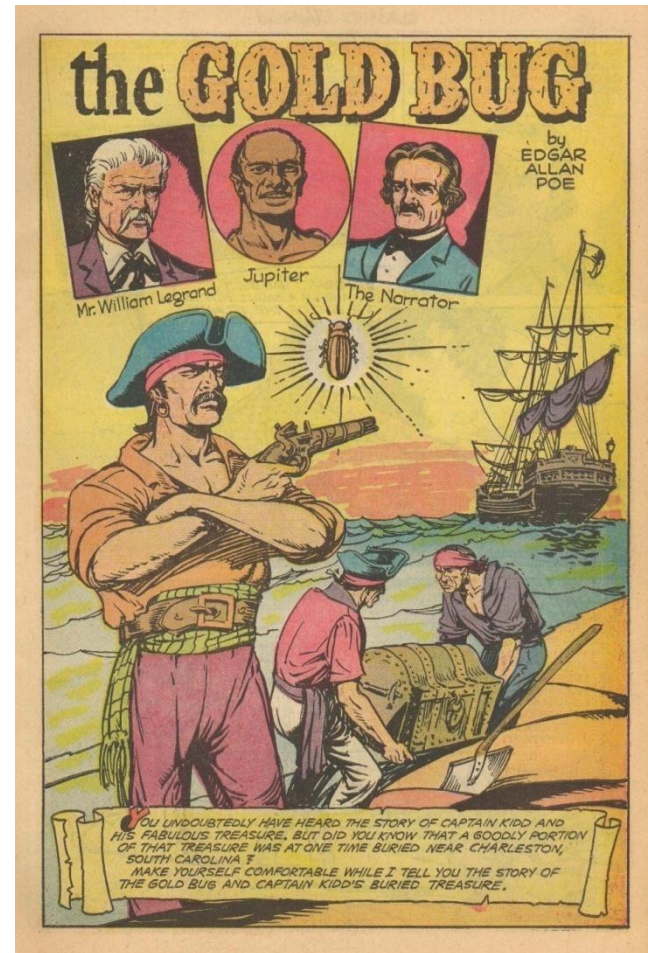

Το εξώφυλλο (αμερικάνικη έκδοση)

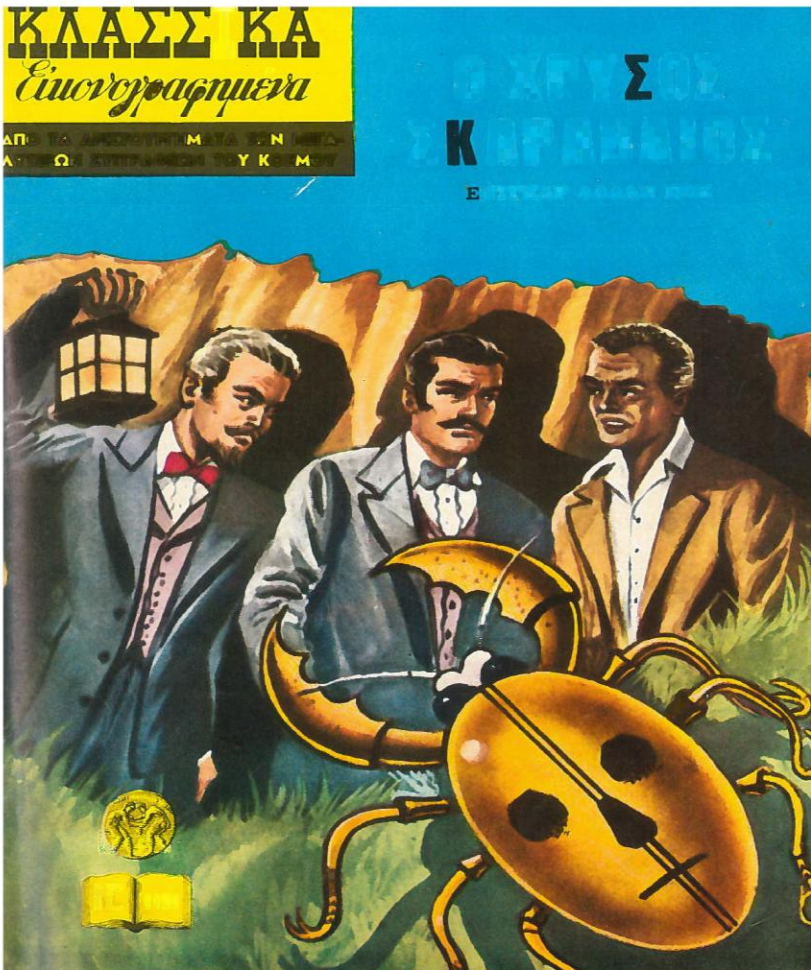
Κυριαρχεί η φιγούρα του Λεγκράντ (ηλικιωμένος άντρας αριστερά, από τη μέση και πάνω, έμφαση στην ικανότητα του πνεύματος), που κρατά τον χρυσό σκαραβαίο και το σημείωμα-χάρτη. Σε δεύτερο πλάνο (δεξιά) η ολόσωμη σχεδόν φιγούρα του πειρατή Kidd που κρατά όπλο (στιβαρή μοχθηρή μορφή: περιμένει τους συντρόφους του να θάψουν τον θησαυρό. Μόλις τελειώσουν θα τους σκοτώσει). Το έντομο, στο κέντρο, λάμπει-φωτίζει, οδηγώντας τον πρωταγωνιστή στη λύση του γρίφου. Φόντο και πλαίσιο συνάμα για την ιστορία των πειρατών η σταγόνα-πλαίσιο, όπου τοποθετούνται οι φιγούρες των πειρατών. Σταγόνα-σαν-καπνός-από-μαγικό-λυχνάρι που «ανοίγει» (χάρη στην οξύνοια του Λεγκράντ) και μεταφέρει τον αναγνώστη στον φανταστικό κόσμο μιας πειρατικής ιστορίας: κόσμο αγωνίας, μυστηρίου, θανάτου, θαμμένων θησαυρών.

Η πρώτη σελίδα του αμερικάνικου κόμικ

- Έμφαση στους πειρατές
- Σε μικρότερα πλαίσια οι φιγούρες των πρωταγωνιστών (Λεγκράντ, αφηγητής, Δίας)
- Στο πλαίσιο > αποστροφή στον αναγνώστη: «Γνωρίζετε αναμφίβολα την ιστορία του πειρατή Kidd και του θησαυρού του. Βολευτείτε και θα σας εξιστορήσω την ιστορία του χρυσού σκαραβαίου και του θαμμένου θησαυρού του Kidd”.

Το εξώφυλλο στην ελληνική έκδοση

- Στο κέντρο οι τρεις πρωταγωνιστές στο παρόν (απουσία πειρατών)
- Ο Λεγκκράντ κρατά ένα φανάρι (αυτός λύνει τον γρίφο)
- Έμφαση στο χρυσό έντομο: σκαραβαίος-κρανίο > σύμβολο θανάτου > αγωνια-τρόμος

Ο σκαραβαίος-θάνατος-τρόμος

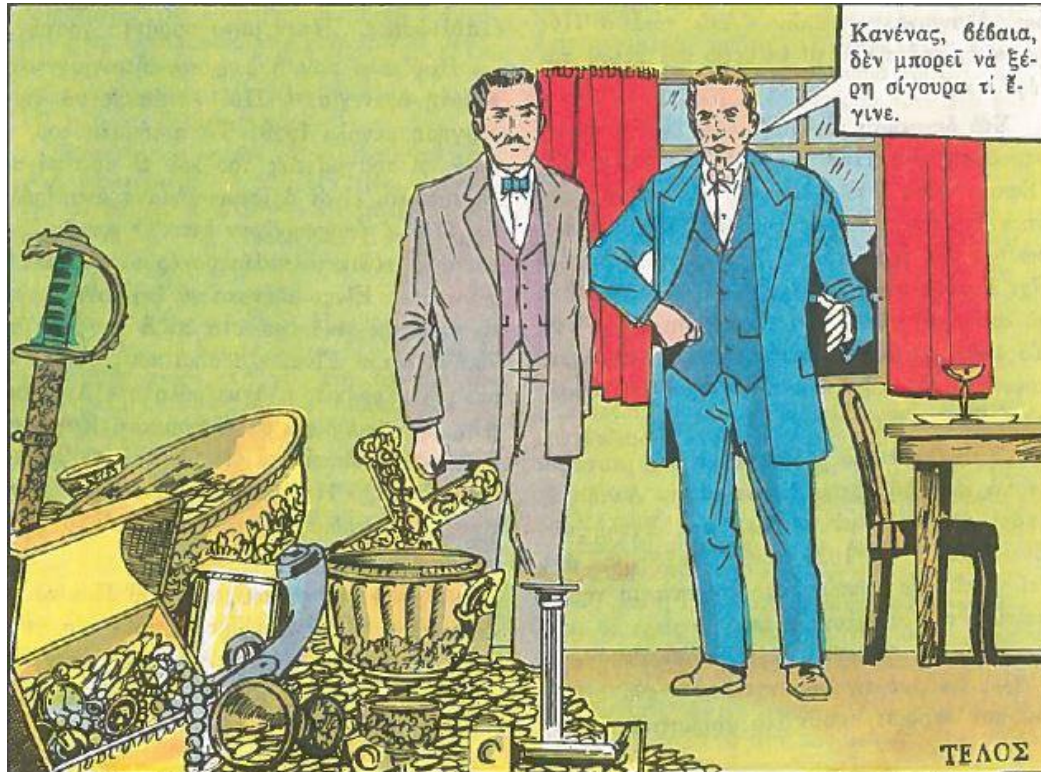
Ἡ απεικόνιση του εντόμου-σαν κρανίο, προκειμένου να το ταυτίσουμε με τον θάνατο (εντείνεται η αγωνία και το μυστήριο), απαντά στο εξώφυλλο, στην «Εισαγωγή στο ἔργο» και μέσα στο κόμικ (σ. 9, 11)

Στην ελληνική έκδοση η ιστορία του πειρατή Kidd ακολουθεί το ἔργο, τοποθετείται προς στο τέλος της ιστορίας (σ. 30-31).

Ο σκαραβαίος (στην αμερικάνικη έκδοση): απλώς ένα μικρό χρυσό έντομο (σ. 7 και 11)

Το τελευταίο καρτέ: ο θησαυρός στα πόδια των πρωταγωνιστών

- Ο ήρωας, γεμάτος αυτοπεποίθηση, ατενίζει τον θησαυρό, λέγοντας: «Κανέννας, βέβαια, δεν μπορεί να ξέρει σίγουρα τι έγινε». Η αμφιβολία του ερωτήματος «Ποιος ξέρει;» μειώνεται σημαντικά, σχεδόν εξαφανίζεται.

Με την απεικόνιση του θησαυρού, σε πρώτο πλάνο, δίνεται έμφαση μάλλον στο ότι ο Λεγκράντ ανακτά τον χαμένο του πλούτο.

Στην αμερικάνικη έκδοση

(Classics Illustrated # 84, σ. 14)

- Οι φιγούρες των ανδρών σκοτεινές, αινιγματικές (μυστήριο). Τα λόγια τους καλύπτουν σχεδόν το καρέ.
- Ο θησαυρός δεν φαίνεται (μόνο το ανοικτό σεντούκι)
- **Διατηρείται η τελική αίσθηση της αμφιβολίας σχετικά με την ύπαρξη της μίας αλήθειας-απόλυτης γνώσης**

Το κόμικ (Κλασικά Εικονογραφημένα)

Πρόθεση της «κομικής» μεταγραφής του διηγήματος του Ροε στα ελληνικά «Κλασικά Εικονογραφημένα» –όπως είδαμε και στην «Εισαγωγή στο έργο», που προηγείται του εικονογραφημένου κειμένου– είναι να μεταφέρει τη **μυστηριώδη ατμόσφαιρα του διηγήματος και τα αισθήματα αγωνίας και τρόμου**. Αν και ακολουθεί το λογοτεχνικό κείμενο σε μεγάλο βαθμό, το κόμικ δεν πετυχαίνει να αναδείξει τις ειρωνικές δομές του κειμένου του Ροε όσον αφορά το ‘οριστικό τέλος’, την ‘απόλυτη’ ερμηνεία / γνώση της αλήθειας. Μια ιστορία μάλλον δράσης, μυστηρίου και αγωνίας, με αίσιο τέλος για τους πρωταγωνιστές.

Επιβιώσεις (και) του κομικ-ού μύθου

[www.en.wikipedia.org]

- Goldbug (band), 1996 συγκρότημα
- Goldbug (comics), χαρακτήρας των Marvel Comics
- Goldbug (Transformers), διαφορετικοί χαρακτήρες της σειράς παιχνιδιών Transformers
- Goldbug, χαρακτήρας παιδικού βιβλίου (Richard Scarry)
- The Goldbug (computer virus)
- "The Gold Bug", (τραγούδι των Alan Parsons Project (album *The Turn of a Friendly Card*, 1980))

Τέλος Ενότητας

Ο «Χρυσός σκαραβαίος» του Edgar Allan Poe
και η μεταγραφή του σε κόμικ στη σειρά
«Κλασσικά Εικονογραφημένα» (αμερικάνικη και
ελληνική)

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

